

Asia: VN/31464/2023

Lausuntopyyntö ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista annettujen valtioneuvoston asetusten muuttamisesta

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksu

Lausuntonne yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksun korottamisesta 45 euroon opintopisteeltä (nykyisin 15 euroa/opintopiste). Jatkossakin korkeakoulu voi päättää myös tätä matalammasta hinnoittelusta tai täysin maksuttomasta tarjonnasta.

Hinnan korottamisen perimmäinen tavoite, siirtää asiakasmaksuihin opetuksen tuotantokuluja, on ymmärrettävää, mutta se lisää eriarvoisuutta. Avoimen korkeakoulun opintoihin osallistuvat he, joilla siihen on taloudellinen mahdollisuus. Amatillisen osaamisen kasvattamisen mahdollistuu heille, joilla on jo työpaikka ja hyvä toimeentulo. Opiskelijamaksujen korotus tulee vähentämään asiakasmääriä ja muuttamaan asiakasprofiilia.

Opiskelijamaksujen korotus lisää myös tutkinto-opiskeluun hakeutujien määrää; on edullisempaa opiskella monimuoto-opiskelijana uusi tutkinto, kun esimerkiksi 60 op korkeakouludiplomi.

Lisäajan hakemista ja uudelleenkirjautumista koskevat maksut yliopistoissa

Lausuntonne yliopistojen maksuasetukseen ehdotetuista em. muutoksista.

-

Avoimen korkeakoulutuksen tarjontaan ja maksullisuuteen liittyvät kehittämistarpeet

Muu palautteenne ehdotuksista? Mitä muita kehittämistarpeita näette liittyvän avoimen korkeakoulutuksen tarjontaan ja maksullisuuteen?

Kokonaisuuden tarkastelua olisi syytä tehdä. Opintomaksujen korotus tulee kohdistumaan yksittäisen henkilöön, sillä työnantajat ovat maksajina marginaalinen joukko. Aikuisopintotuen heikkeneminen koskee myös yksittäistä osaamistaan täydentävää henkilöä. Miten taataan niiden henkilöiden kouluttautumisen tarpeet, joilla ei ole maksukykyä tai työmarkkina-asema on heikompi?

Ratkaisuna ei voi olla se, että tiettyjen alojen opinnot ovat edullisempia (joiden tuotantokustannukset ovat matalat).

Vaikutusarviontia tarkentavat kysymykset korkeakouluille

1. Kuvatkaa korkeakoulunne nykyinen avoimen korkeakouluopetuksen hinnoittelukäytäntö.

Opiskelu Xamkin avoimessa ammattikorkeakoulussa maksaa 12-15 euroa opintopisteeltä tai 175 euroa lukukaudelta. Opintokokonaisuudet 360 – 720 €.

2. Miten arvoitte asetusmuutoksen vaikuttavan hinnoittelukäytäntöönne?

Ammattikorkeakoulumme avoimen AMK:n opintopistekohtainen maksu nousee.

3. Miten arvioitte asetusmuutoksen mahdollistaman uuden enimmäismaksun vaikuttavan avoimen korkeakouluopetuksen tarjontaanne eri koulutusaloilla? Mille uusille aloille arvioitte enimmäismaksun nostamisesta johtuen käynnistävänne avointa korkeakouluopetustarjontaa?

Ammattikorkeakoulullamme on jo nyt monialainen avoimen AMK:n koulutustarjonta. Opiskelijamaksujen korotus ei lisää aliedustettujen alojen, esimerkiksi tekniikan alojen kouluttautumista.

Enimmäismaksun nostaminen vähentää sivistystavoitteista opiskelua. Samoin hintojen korotus tulee vähentämään matalapalkka-alojen koulutustarjontaa. Näin ollen korotus vähentää koulutustarjontaa kysynnän ja tarjonnan lakien mukaisesti.

4. Mitä vaikutuksia arvioitte enimmäismaksun nostamisella olevan avoimen väylän opintoihinne / polkuopintoihinne (esim. suoritusmäärät, kriteerit, hinnoittelu)?

Tulisi tarkastella kokonaisuutta; aikuisopintotuen poisto ja ensikertalaiskiintiö vähentävät opiskelumahdollisuuksia. Polkuopintojen hinnan korotus tulee vähentämään kiinnostusta polkuopintoihin ja eriarvoistaa hakijat. On edullisempaa hakeutua yhteisvalinnan kautta, ja toisaalta polkuopintoihin osallistuvat he, joilla siihen on taloudellinen mahdollisuus.

Toukkari Pia
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Huovi Talvikki
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu - Opetuksen hallinto ja Jatkuva oppiminen